

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 27. septembra 2018¹

Vec C-345/17

Sergejs Buivids
ďalší účastníci konania:
Datu valsts inspekcija

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Pôsobnosť smernice 95/46/EHS – Zhotovenie a zverejnenie videozáznamu policajtov na policajnej stanici pri výkone ich funkcií na internetových stránkach – Spracovanie osobných údajov a sloboda prejavu – Článok 9 smernice 95/46/EHS“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Latvijas Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko), sa týka zhotovenia a zverejnenia videozáznamu policajtov pri vykonávaní procesných úkonov na policajnej stanici na internetových stránkach. Vnútroštátny súd žiada o usmernenie vo vzťahu k rozsahu pôsobnosti smernice 95/46/EHS o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov² a k výkladu výnimky uvedenej v jej článku 9 („žurnalistická výnimka“).

Právo Únie

Charta základných práv Európskej únie

2. Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života je zaručené článkom 7 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)³. V zmysle článku 8 „každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú. Tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom. Každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu“. V zmysle článku 11 má každý právo na slobodu prejavu, čo zahŕňa slobodu prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci.⁴

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355). Táto smernica bola zrušená a nahradená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1), ktoré sa uplatňuje od 25. mája 2018.

³ Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 391.

⁴ Články 7 a 11 Charty zodpovedajú právam stanoveným v článkoch 8 a 10 (právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na slobodu prejavu) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „EDLP“) podpísaného v Ríme 4. novembra 1950. Všetky členské štáty sú signatármi EDLP, ale Európska únia k nemu ako taká ešte nepristúpila; pozri stanovisko 2/13 z 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454).

3. Článok 52 ods. 3 stanovuje, že v rozsahu, v akom táto Charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore.

Smernica 95/46

4. V preambule smernice 95/46 sú uvedené tieto ciele:

„... by sa malo vylúčiť spracovanie údajov vykonávané fyzickou osobou pri uskutočňovaní aktivít, ktoré sú výlučne osobné alebo domáceho charakteru, ako je korešpondencia a udržiavanie zoznamov adries;

...

... vzhľadom na význam neustáleho vývoja činností v rámci informačnej spoločnosti, metód používaných na zber, prenos, manipuláciu, záznam alebo komunikovanie zvukových a obrazových údajov vo vzťahu k fyzickým osobám, by sa [smernica 95/46] mala týkať spracovania vrátane zahrnutia týchto údajov;

...

... spracovanie zvukových a obrazových údajov, ako je tomu v prípadoch sledovania s využitím videotechniky, nepatrí do rámca [smernice 95/46], ak sa vykonáva na účely verejnej bezpečnosti, obrany, štátnej bezpečnosti alebo v priebehu aktivít štátu vo vzťahu k oblasti trestného práva, alebo iných aktivít, ktoré nepatria do rámca [práva Únie];

... pokiaľ ide o spracovanie zvukových a obrazových údajov vykonávané na novinárske účely alebo na účely literárneho alebo umeleckého vyjadrovania, najmä v audiovizuálnej oblasti, sa zásady [smernice 95/46] uplatňujú v obmedzenej miere, a to podľa ustanovení uvedených v článku 9;

...

spracovanie osobných údajov na účely žurnalistiky alebo na účely literárneho alebo umeleckého stvárnenia, najmä v audiovizuálnej oblasti, by malo oprávňovať k výnimkám z požiadaviek vyplývajúcich z určitých nariadení [ustanovení – *neoficiálny preklad*] [smernice 95/46] do tej miery, ako je to nutné pre zladenie základných práv jednotlivcov so slobodou informácií a najmä s právom získavať a odovzdávať informácie, ako to zaručuje najmä článok 10 [EDLP];... členské štáty by preto mali stanoviť výnimky a odchýlky nutné pre rovnováhu medzi základnými právami, pokiaľ ide o všeobecné opatrenia k zákonnosti spracovania údajov...“⁵

5. Článok 1 ods. 1 smernice 95/46 stanovuje, že členské štáty „chránia základné práva a slobody fyzických osôb, a najmä ich právo na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov“.

6. V článku 2 sú uvedené nasledujúce definície:

„a) ‚osobné údaje‘ znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (údajového subjektu) [(,dotknutej osoby‘) – *neoficiálny preklad*]; identifikovateľná osoba je osoba, ktorú možno identifikovať priamo alebo nepriamo najmä pomocou overenia identifikačného čísla alebo jedného alebo viacerých faktorov špecifických pre jeho [pre jej – *neoficiálny preklad*] fyzickú, fyziologickú, duševnú, hospodársku, kultúrnu alebo sociálnu identitu;

5 Odôvodnenia 12, 14, 16, 17 a 37.

b) ‚spracovanie osobných údajov‘ (‚spracovanie‘) znamená akúkoľvek operáciu alebo komplex operácií, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch, či už automatickými prostriedkami, alebo nie, ako je zber, zaznamenávanie, organizácia, uskladnenie, úprava alebo nahradenie, vyhľadávanie, nahliadnutie, používanie, odhalenie prenosom, šírenie alebo sprístupnenie iným spôsobom, upravenie alebo kombinácia, blokovanie, vymazanie alebo zničenie;

...

d) ‚kontrolór‘[‚spracovateľ údajov‘ – *neoficiálny preklad*] znamená fyzickú alebo právnickú osobu, verejný orgán, agentúru alebo akýkoľvek iný orgán [subjekt – *neoficiálny preklad*], ktorý sám, alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov...“

7. V zmysle článku 3 sa smernica 95/46 uplatňuje na:

„1 ... spracovanie osobných údajov vcelku alebo čiastočných údajov, automatickými prostriedkami [spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami – *neoficiálny preklad*], a na spracovanie osobných údajov inými, ako automatickými prostriedkami, ktoré tvoria časť registračného systému alebo určených pre to, aby tvorili časť registračného systému.

2. [Smernica 95/46] sa neuplatňuje na spracovanie osobných údajov:

- v priebehu činností, ktoré sú mimo rozsahu [pôsobnosti – *neoficiálny preklad*] [práva Únie], ako sú tie, ktoré sú uvedené v hlave V a VI Zmluvy o Európskej únii a v žiadnom prípade sa neuplatňuj[e] na operácie spracovania týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane hospodárskej prosperity štátu, keď sa operácia spracovania týka záležitostí bezpečnosti štátu) a činností štátu v oblastiach trestného zákona [trestného práva – *neoficiálny preklad*],
- fyzickou osobou v priebehu osobnej [výlučne osobnej – *neoficiálny preklad*] činnosti, alebo činnosti týkajúcej sa domácnosti [výlučne domácnosti – *neoficiálny preklad*]“.

8. Kapitola II má názov „Všeobecné nariadenia [predpisy – *neoficiálny preklad*] týkajúce sa zákonnosti spracovania osobných údajov“. V zmysle článku 6 ods. 1 členské štáty musia zabezpečiť, aby sa s osobnými údajmi zaobchádzalo v súlade s kumulatívnymi podmienkami, ktoré sú v nich uvedené. V tomto zozname je zahrnuté aj to, že údaje môžu byť zhromažďované iba na špecifikované, explicitné a zákonné účely.⁶ Článok 6 ods. 2 stanovuje, že úlohou spracovateľa údajov je zaistiť, aby sa vyhovelo podmienkam stanoveným v odseku 1 článku 6.

9. Článok 7 stanovuje kritériá na uzákonenie spracúvania údajov. Tie stanovujú, že spracovanie musí byť nevyhnutné na účely legitímnych záujmov sledovaných spracovateľom údajov alebo treťou stranou (osobami), ktorým sú údaje poskytnuté, pokiaľ tieto záujmy nie sú prevážené základnými právami a slobodami dotknutej osoby/dotknutých osôb chránených podľa článku 1 ods. 1 smernice.⁷

10. V zmysle článku 9, ktorý nesie názov „Spracovanie osobných údajov a sloboda prejavu“ (a tvorí kapitolu II smernice 95/46) „členské štáty vykonávajú opatrenia pre [upravia – *neoficiálny preklad*] výnimky a odchýlky z ustanovení [kapitoly II], kapitoly IV a kapitoly VI pre spracovanie osobných údajov, vykonávané výlučne na žurnalistické účely alebo účely umeleckého alebo literárneho vyjadrenia, iba vtedy, ak sú nevyhnutné pre uvedenie práva na súkromie do súladu s nariadeniami [predpismi – *neoficiálny preklad*], ktorými sa riadi sloboda prejavu“.

6 Článok 6 ods. 1 písm. b). Podmienky uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a), c) až e) stanovujú, že osobné údaje musia byť spracované spravodlivo a zákonne; musia byť tiež adekvátne, relevantné a nie neprimerané vo vzťahu k ich účelom, presné a udržiavané vo forme, ktorá umožňuje identifikáciu osôb pracujúcich s údajmi počas obdobia, ktoré je nevyhnutné na účely, pre ktoré boli údaje zhromažďované. Tieto podmienky nemajú pre predmetnú vec bezprostredný význam.

7 Zoznam prípadov, v ktorých sa spracovanie osobných údajov môže považovať za zákonné na účely článku 7, je vyčerpávajúci a restriktívny. V súvislosti s predmetnou vecou je relevantný iba článok 7 písm. f): pozri body 67 až 71 nižšie.

11. Článok 13 stanovuje, že členské štáty môžu prijať opatrenia na obmedzenie rozsahu povinností a práv uvedených, *inter alia*, v článku 6 ods. 1, keď je takéto obmedzenie potrebné na zabezpečenie ochrany určitých záujmov, ako štátna bezpečnosť, obrana alebo verejná bezpečnosť.

Vnútroštátne právo

12. Vnútroštátny súd uvádza, že účelom príslušnej lotyšskej právnej úpravy je chrániť základné práva a slobody fyzických osôb a najmä ich právo na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov fyzických osôb. § 3 ods. 3 *Fizisko personu datu aizsardzibas likums* (zákon o ochrane osobných údajov) stanovuje, že týmto zákonom nie je dotknuté spracovanie osobných údajov, ak ho vykonávajú fyzické osoby na osobné alebo domáce použitie a ak sa navyše osobné údaje neposkytujú tretím osobám.

13. V zmysle tohto zákona „osobné údaje“ znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby. „Spracovanie“ osobných údajov je vymedzené ako akákoľvek operácia, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch, vrátane ich zberu, zaznamenávania, uvádzania, uskladnenia, organizovania, úpravy, používania, poskytovania, prenosu a šírenia, blokovania alebo vymazania.

14. § 5 zákona o ochrane osobných údajov stanovuje výnimku z pravidiel stanovených daným zákonom, ak sa osobné údaje spracúvajú na žurnalistické účely v súlade s *Par presi un citiem masu informacijas lidzekliem* (zákon o tlači a iných masovokomunikačných prostriedkoch) alebo na účely umeleckého alebo literárneho vyjadrenia.

Skutkový stav, konanie a prejudiciálne otázky

15. Pán Buivids (na účely tejto veci ďalej len „spracovateľ údajov“) zhotovil v priestoroch policajnej stanice lotyšskej štátnej polície videozáznam. Daný záznam sa týkal jeho výpovede na polícii uskutočnenej v rámci priestupkového konania, ktoré bolo voči nemu vedené.⁸ Na videozázname je vidieť priestory policajnej stanice a viacerých policajtov pri výkone ich funkcií. Bol zaznamenaný rozhovor pána Buividsa s policajtmí počas vykonávania určitých administratívnych úkonov: je počuť jeho hlas, hlasy policajtov a osoby, ktorá ho sprevádzala na políciu. Pán Buivids zverejnil tento videozáznam na internetovej stránke www.youtube.com.

16. *Data valsts inspecija* (litovský Úrad na ochranu osobných údajov) rozhodnutím z 30. augusta 2013 rozhodol, že pán Buivids porušil príslušné vnútroštátne právne predpisy (§ 8 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov), lebo neinformoval policajtov (dotknuté osoby) v súlade s uvedeným ustanovením o účele zhotovenia videozáznamu. Neposkytol tiež Úradu na ochranu osobných údajov informácie o účele zhotovenia videozáznamu a zverejnenia zhotoveného videozáznamu na internetovej stránke, ktoré by preukazovali, že tento zamýšľaný účel zhotovenia a zverejnenia videozáznamu je v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane osobných údajov. Úrad na ochranu osobných údajov pána Buividsa vyzval, aby zabezpečil odstránenie predmetného videozáznamu z internetovej stránky Youtube a z iných internetových stránok, na ktorých bolo zverejnené.

⁸ Vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že pánovi Buividsovi bola v rámci tohto priestupkového konania neskôr uložená pokuta.

17. Pán Buivids podal žalobu na Administratīvā rajona tiesa (Okresný správny súd), ktorý jeho návrh zamietol. Následne pán Buivids podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správny súd, Lotyšsko) ktorým sa domáhal, aby súd určil, že rozhodnutie z 30. augusta 2013 je nezákonné, a priznal mu nárok na náhradu škody. Vo svojej žalobe pán Buivids uviedol, že svojím videozáznamom chcel upriamiť pozornosť verejnosti na postup polície, ktorý bol podľa jeho názoru nezákonný. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania nič nenaznačuje, že by pán Buivids identifikoval skutky, ktoré predstavovali údajný nezákonný postup.

18. Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správny súd, Lotyšsko) zamietol žalobu pána Buividsa z nasledujúcich dôvodov. Po prvé zistil, že dotknuté osoby boli na videozázname pána Buividsa identifikovateľné. Po druhé usúdil, že pán Buivids neurobil videozáznam na žurnalistické účely v súlade s lotyšskou právnou úpravou. Vyhotovením videozáznamu policajtov na pracovisku pri výkone ich činnosti a neinformovaním týchto policajtov o konkrétnom účele spracovania dotknutých osobných údajov pán Buivids nekonal v súlade s § 5 zákona o ochrane osobných údajov a porušil § 8 ods. 1 tohto zákona. Po tretie Úrad na ochranu osobných údajov pána Buividsa vyzval, aby zabezpečil odstránenie predmetného videozáznamu z internetových stránok, na ktorých bolo zverejnené, pretože spracoval osobné údaje nezákonným spôsobom. Táto požiadavka bola tak oprávnená, ako aj primeraná. Napokon neexistoval žiadny zjavný rozpor medzi právom pána Buividsa na slobodu prejavu a právom dotknutých osôb na súkromie, keďže pán Buivids neuviedol účel, ktorý sledoval pri zverejňovaní videozáznamu. Okrem toho videozáznam neinformoval verejnosť o aktuálnom dianí; ani neodhalil žiadne protizákonné správanie zo strany polície.

19. Pán Buivids napadol rozsudok kasačným opravným prostriedkom podaným na vnútroštátny súd. Tento súd zistil, že prípad pána Buividsa sa týka jedného videozáznamu policajtov pri výkone ich činnosti, pričom konajú ako zástupcovia verejných orgánov. Existuje pochybnosť o tom, či konanie pána Buividsa spadá do pôsobnosti smernice 95/46 a či sa výnimka týkajúca sa žurnalistického účelu uvedená v článku 9 tejto smernice vzťahuje na vyjadrenie osobného stanoviska týkajúceho sa práce polície a šírenia videozáznamu policajtov pri výkone ich činnosti na internetovej stránke www.youtube.com. Preto vnútroštátny súd žiada Súdny dvor o poskytnutie odpovedí na nasledujúce otázky:

- „1. Patria činnosti, o aké ide v prejednávacom prípade, teda nahratie policajtov pri vykonávaní procesných úkonov na policajnej stanici a zverejnenie videozáznamu na internetovej stránke www.youtube.com, do pôsobnosti smernice 95/46?
2. Má sa smernica 95/46 vykladať v tom zmysle, že spomenuté činnosti možno považovať za spracovanie osobných údajov na žurnalistické účely v zmysle článku 9 uvedenej smernice?“

20. Písomné pripomienky v tomto konaní boli doručené zo strany pána Buividsa, vlád Rakúska, Českej republiky, Talianska, Lotyšska, Poľska a Portugalska a zo strany Európskej komisie. Pán Buivids, lotyšská vláda a Komisia sa zúčastnili na pojednávaní, ktoré sa konalo 21. júna 2018, spolu so švédskou vládou, ktorá písomné pripomienky predtým nedoručila.

O prvej otázke

21. Prostredníctvom prvej otázky sa vnútroštátny súd pýta, či činnosť, keď jednotlivec nahrá policajtov pri vykonávaní procesných úkonov na policajnej stanici na videozáznam a následne tento videozáznam zverejní na internetovej stránke, ako je Youtube.com, spadá do pôsobnosti smernice 95/46.

22. Pán Buivids, Česká republika, Taliansko, Poľsko, Portugalsko a Komisia tvrdia, že táto činnosť spadá do pôsobnosti smernice 95/46. Rakúsko a Lotyšsko tvrdia opak.

23. Podľa môjho názoru činnosti, akými sú činnosti pána Buividsa, skutočne patria do pôsobnosti smernice 95/46.

24. Videozáznam policajtov pri vykonávaní procesných úkonov, ktorý je zhotovený na policajnej stanici, spadá do znenia článku 3 ods. 1 smernice 95/46 v rozsahu, v akom predstavuje spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami. Súdny dvor už rozhodol, že v súlade s článkom 2 písm. a) tejto smernice pojem „osobné údaje“ zahŕňa obraz osoby zaznamenaný prostredníctvom kamery.⁹ Z článku 2 písm. b) vyplýva, že zhotovenie videozáznamu v podstate predstavuje „spracovanie osobných údajov“ v tom zmysle, že predstavuje „akúkoľvek operáciu alebo komplex operácií, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch,... ako je zber, zaznamenávanie,... uskladnenie [uloženie – *neoficiálny preklad*]“¹⁰. Súdny dvor už konštatoval, že operácia spočívajúca v zobrazení osobných údajov na internetovej stránke je takýmto spracovaním v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46.¹¹

25. Zverejnenie takéhoto videozáznamu na internetovej stránke teda jasne spadá pod pojem „spracovanie“ osobných údajov uvedený v článku 3 ods. 1 smernice 95/46.¹²

26. Moje chápanie článku 2 písm. a) a b) v spojitosti s článkom 3 ods. 1 je v súlade s cieľmi smernice 95/46, ktoré stanovujú, že smernica by sa mala vzťahovať, *inter alia*, na zaznamenávanie, ukladanie alebo komunikovanie zvukových a obrazových údajov vo vzťahu k fyzickým osobám.¹³ Na základe toho, že odôvodnenie 16 uvádza, že do pôsobnosti smernice nepatrí spracovanie zvukových a obrazových údajov štátom, ktoré sa „vykonáva na účely verejnej bezpečnosti, obrany, štátnej bezpečnosti alebo v priebehu aktivít štátu vo vzťahu k oblasti trestného práva, alebo iných aktivít, ktoré nepatria do rámca [práva Únie]“ vyplýva, *a contrario*, že normotvorca mal v úmysle do rozsahu smernice 95/46 zahrnúť zhotovovanie videozáznamov.¹⁴

27. Rakúsko zastáva názor, že činnosti, akými sú činnosti pána Buividsa, nespádajú do pôsobnosti smernice 95/46. Tvrdí, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že podľa lotyšského práva štátni zamestnanci pri výkone svojich služobných povinností nespádajú do pôsobnosti práva na súkromie, pokiaľ ide o spracovanie osobných údajov – je to z dôvodu, že štátni zamestnanci, ktorí vykonávajú svoje povinnosti, musia akceptovať, že pôsobia na verejnej scéne a že ich činnosť môže podliehať kontrole.

28. S týmto tvrdením nemôžem súhlasiť.

29. Znenie smernice 95/46 neobsahuje žiadnu výslovnú výnimku, ktorá by vylučovala štátnych zamestnancov, ako sú policajti, z jej pôsobnosti. Ani odôvodnenia neodrážajú žiadny takýto cieľ.

30. Smernica sa okrem toho má vykladať v súlade so základnými právami. Štátni zamestnanci sú v zásade chránení rovnako ako ostatní jednotlivci, pokiaľ ide o právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7 Charty) a právo na ochranu osobných údajov (článok 8 Charty), ktoré vyplývajú zo všeobecnejšieho práva na súkromie.¹⁵ Iné ponímanie by mohlo viesť k nepriaznivým následkom, pretože by to mohlo ohroziť štátnych zamestnancov v súvislosti s ich právom na súkromie a mohlo by to brániť prijímaniu a udržiavaniu zamestnancov vo verejnej sfére.

9 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, body 21 a 22).

10 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, body 23 a 24).

11 Rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 26).

12 Rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, body 25 a 26). Táto vec sa týkala vytvorenia internetových stránok katechétkou s cieľom ulážiť členom cirkevného zboru, ktorí sa pripravovali na svoju konfirmáciu, získavanie pre nich potrebných informácií.

13 Odôvodnenie 14.

14 Odôvodnenie 16; pozri bod 4 vyššie.

15 Rozsudok zo 16. júla 2015, ClientEarth a PAN Europe/EFSA (C-615/13 P, EU:C:2015:489, bod 30).

31. Navyše Súdny dvor už konštatoval, že pojem „súkromný život“ sa nemôže vykladať reštriktívne a že žiadny principiálny dôvod neumožňuje vylúčiť profesijné činnosti z pojmu súkromný.¹⁶

32. Lotyšsko tvrdí, že konanie, aké uskutočnil pán Buivids, nespadá do pôsobnosti smernice 95/46 zo štyroch dôvodov. Po prvé z doslovného výkladu článku 3 ods. 1 vyplýva, že na to, aby sa smernica 95/46 mohla uplatňovať, musia byť tieto údaje súčasťou registračného systému. Vnútroštátny súd uvádza, že pán Buivids urobil jediný videozáznam. Jeho činnosti preto nemožno charakterizovať ako organizované alebo štruktúrované, aby tvorili súčasť registračného systému. Po druhé by sa článok 3 ods. 1 mal vykladať v súlade s cieľmi smernice 95/46, medzi ktoré patrí ochrana práva na súkromie. Väzba medzi správnym výkladom tohto cieľa a zverejnením jediného videozáznamu na internete je príliš slabá. Po tretie na videozázname nie je možné identifikovať jednotlivcov bez výrazného úsilia. Daný videozáznam preto neobsahuje „informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby“, ktorá spadá do definície „osobné údaje“ v článku 2 písm. a) smernice. Nakoniec je potrebné odlišiť prejednávajúcu vec od veci Lindqvist¹⁷: v druhej z nich bolo možné nájsť osobné údaje uverejnené na internete vložení mena alebo iných informácií do vyhľadávača. Lotyšsko dodáva, že vzhľadom na to, že rozsah uplatňovania zákona o ochrane osobných údajov je širší ako pôsobnosť smernice 95/46, rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov proti páňovi Buividsovi bolo opodstatnené.

33. Tvrdenia Lotyšska týkajúce sa rozsahu pôsobnosti smernice 95/46 odmietam z nasledujúcich dôvodov.

34. Znenie článku 3 ods. 1 nevnímam rovnako ako lotyšská vláda. V jeho texte sa neuvádza, že ak sú osobné údaje spracované úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami, tieto údaje musia navyše tvoriť súčasť registračného systému na to, aby bolo možné smernicu 95/46 uplatniť. Podľa môjho názoru sa skôr článok 3 ods. 1 smernice 95/46 uplatní v každej z týchto dvoch situácií: (i) na spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami a (ii) na také údaje, ktoré nie sú spracované automatickými prostriedkami, ale ktoré tvoria (alebo majú tvoriť) súčasť registračného systému.

35. Ochrana práva na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov je hlavným cieľom smernice 95/46. Práva policajtov, ktorých nafilmoval pán Buivids, sú neoddeliteľnou súčasťou tohto prípadu. Ako jednotlivé dotknuté osoby sú identifikovateľné a informácie, ktoré sa ich týkajú, boli zverejnené. Preto je dané *prima facie* jasné porušenie ich základných práv garantovaných článkami 7 a 8 Charty.¹⁸ Nezáleží na tom, či majú dotknuté informácie týkajúce sa súkromného života citlivú povahu alebo či pre dotknuté osoby z dôvodu tohto zásahu vyplynuli prípadné nepriaznivé následky.¹⁹

36. Skutočnosť, či sú dotknuté osoby ťažko identifikovateľné, nie je kritériom stanoveným v smernici 95/46, a preto sa nemôže použiť na určenie, či sú splnené podmienky článku 3 ods. 1. Smernica 95/46 takisto nevyžaduje, aby spracovanie osobných údajov obsahovalo informácie, ako je meno alebo adresa, ktoré umožnia vyhľadávanie na internete predtým, ako jednotlivec môže tvrdiť, že jeho práva na ochranu údajov boli porušené.

37. Pre úplnosť dodávam, že sa podľa môjho názoru článok 3 ods. 2 smernice 95/46 v tomto prípade neuplatňuje. Toto ustanovenie uvádza, že smernica sa nevzťahuje na spracovanie osobných údajov „v priebehu činností, ktoré sú mimo rozsahu [pôsobnosti – *neoficiálny preklad*] [práva Únie]... a v žiadnom prípade sa neuplatňuj[e] na operácie spracovania týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu... a činností štátu v oblastiach trestného zákona [trestného práva – *neoficiálny preklad*]“. Ako výnimku z pravidiel, ktorými sa riadi rozsah pôsobnosti tejto smernice, treba článok 3

16 Rozsudok z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, bod 59).

17 Rozsudok zo 6. novembra 2003 (C-101/01, EU:C:2003:596).

18 Rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 66).

19 Rozsudok z 8. apríla 2014, Digital Rights Ireland a i. (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238, bod 33).

ods. 2 vykladať reštriktívne.²⁰ Činnosti demonštratívne uvedené ako príklad sú v každom prípade činnosti vyhradené štátu a štátnym orgánom a nepatria do oblasti činností jednotlivcov. Sú určené na definovanie rozsahu pôsobnosti stanovenej výnimky, aby sa táto výnimka uplatňovala iba na činnosti, ktoré sú tam výslovne vymenované alebo ktoré môžu byť zaradené do rovnakej kategórie (*ejusdem generis*).²¹

38. Činnosť pána Buividsa predstavovala činnosť jednotlivca vyjadrujúceho jeho osobné názory. Je preto zrejmé, že nespadá pod článok 3 ods. 2 prvú zarážku smernice 95/46.

39. Pokiaľ ide o druhý prípad uvedený v druhej zarážke článku 3 ods. 2 smernice 95/46, Súdny dvor konštatoval, že dané ustanovenie vykladané v súvislosti s cieľmi uvedenými v odôvodnení 12 – týkajúce sa tejto výnimky – uvádza ako príklady spracovanie údajov vykonávané fyzickou osobou pri uskutočňovaní aktivít, ktoré sú výlučne osobného alebo domáceho charakteru, ako je korešpondencia a udržiavanie zoznamov adries. Z toho vyplýva, že táto druhá výnimka sa musí vykladať tak, že sa vzťahuje výlučne na činnosti, ktoré patria do rámca súkromného alebo rodinného života jednotlivcov.²²

40. Preto sa ani druhá zarážka článku 3 ods. 2 smernice 95/46 nemôže uplatniť na činnosti, ktoré vykonával pán Buivids. Zverejnenie videozáznamu na internete nebolo súčasťou jeho súkromného a ani rodinného života. Práve naopak: zverejnenie znamenalo, že údaje boli sprístupnené a dostupné pre neobmedzený počet ľudí.

41. Preto som dospela k záveru, že činnosti ako filmovanie a nahrávanie štátnych zamestnancov vykonávajúcich prácu na ich pracovisku a následné zverejnenie videozáznamu na internete predstavuje na účely článku 3 ods. 1 smernice 95/46 spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami.

O druhej otázke

42. Prostredníctvom druhej otázky sa vnútroštátny súd pýta, či by činnosti, ktoré uskutočnil pán Buivids, mali byť považované za spadajúce pod výnimku na žurnalistické účely v zmysle článku 9 smernice 95/46.

43. Vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že ak by pán Buivids nahral a zverejnil svoj videozáznam na žurnalistické účely v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi, jeho činnosti by boli oslobodené od podmienok uvedených v § 8 zákona o ochrane osobných údajov ktorý vyžaduje, aby spracovateľ údajov informoval dotknutú(-é) osobu(-y) uvedeným spôsobom o účele videozáznamu.

44. V tomto zmysle pripomínam, že členské štáty musia pri preberaní smerníc, ako je smernica 95/46, dbať na to, aby boli vnútroštátne predpisy vykladané spôsobom, ktorý bude umožňovať zabezpečenie náležitej rovnováhy medzi rôznymi základnými právami chránenými právom Únie. Ďalej je potrebné, aby orgány a súdy členských štátov pri vykonávaní vnútroštátnych opatrení na prebratie týchto smerníc nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s uvedenými smernicami, ale takisto dbali na to, aby nevychádzali z výkladu týchto smerníc, ktorý by kolidoval s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Únie, ako je zásada proporcionality.²³

20 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 38).

21 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, body 36 a 37 a tam citovaná judikatúra).

22 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, body 43 a 44).

23 Rozsudok z 29. januára 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, bod 68 a tam citovaná judikatúra).

45. Súdny dvor už konštatoval, že článok 9 sa musí vykladať s ohľadom na cieľ sledovaný smernicou 95/46 a na systém, ktorý vytvára.²⁴ Článok 1 jasne uvádza, že tieto ciele zahŕňajú umožnenie voľného toku osobných údajov, ako aj ochranu základných práv a slobôd jednotlivcov, najmä práva na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Článok 9 smernice uvádza, ako sa majú tieto dva ciele zosúladiť. Povinnosť dosiahnuť potrebnú rovnováhu spočíva na členských štátoch.²⁵

46. Z legislatívnej histórie smernice 95/46 vyplýva, že výnimka na žurnalistické účely sa má uplatňovať reštriktívne. Znenie, ktoré sa teraz nachádza v článku 9 smernice 95/46, nebolo v pôvodnom návrhu Komisie.²⁶ Bolo vložené takmer päť rokov po tom, čo bol návrh predložený v dôsledku pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov navrhnutých Európskym parlamentom s cieľom objasniť, že členské štáty by mali stanoviť výnimky alebo odchýlky iba vtedy, ak sú nevyhnutné na uvedenie práva na súkromie do súladu s predpismi, ktorými sa riadi sloboda prejavu.²⁷

47. Článok 9 je možné rozdeliť na dve časti. V súlade s prvou časťou sa členským štátom ukladá povinnosť upraviť výnimky a odchýlky, *inter alia*, zo všeobecných pravidiel zákonnosti spracovania osobných údajov, ako sú tie, ktoré sú stanovené v článkoch 6 a 7 predmetnej smernice. Druhá časť zdôrazňuje, že takéto výnimky alebo odchýlky môžu byť upravené v súvislosti so spracovaním osobných údajov *výlučne* na žurnalistické účely iba vtedy, ak sú nevyhnutné na uvedenie práva na súkromie do súladu s predpismi, ktorými sa riadi sloboda prejavu.²⁸

48. Súdny dvor už konštatoval, že v kontexte práva na slobodu prejavu treba pojem „žurnalistické účely“ vykladať široko;²⁹ a stanovil určité kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť. Po prvé žurnalistika nie je obmedzená na podniky pôsobiace v oblasti médií: vzťahuje sa tiež na akúkoľvek osobu vykonávajúcu žurnalistickú činnosť. Po druhé, či predmetná žurnalistika vytvára zisk, nie je určujúcou podmienkou. Po tretie metódy komunikácie sa menia a vyvíjajú: preto či sú údaje spracované a prenášané konvenčnými, dokonca staromódnymi prostriedkami (ako papierová forma a rádio), alebo či sa spracovanie vykonáva modernejšou metódou (napríklad nahrávanie údajov na internet), nie je rozhodujúce. Vo svetle týchto kritérií môžu byť činnosti klasifikované ako „žurnalistické činnosti“, ak majú za cieľ sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky.³⁰

49. Spadajú činnosti jednotlivca, akými sú činnosti vykonávané pánom Buividsom, pod pojem „žurnalistické činnosti“ tak, ako sú vymedzené v článku 9 smernice 95/46?

50. Pán Buivids, podporovaný portugalskou a švédskou vládou, tvrdí, že jeho konanie spadá do pôsobnosti článku 9 a že je vyňaté z ustanovení kapitoly II tejto smernice. Česká republika a Poľsko sa domnievajú, že článok 9 sa v tomto prípade neuplatňuje. Rakúsko, Taliansko a Komisia tvrdia, že posúdenie toho, či sa uplatňuje výnimka týkajúca sa žurnalistických činností, v konečnom dôsledku prislúcha vnútroštátnemu súdu. Lotyšsko tvrdí, že aj keď konanie pána Buividsa nespadá do pôsobnosti smernice 95/46, uplatňujú sa príslušné vnútroštátne predpisy.

24 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, body 50 až 53).

25 Pozri odôvodnenia 17 a 37 smernice 95/46.

26 KOM(90) 314 v konečnom znení z 13. septembra 1990. Pôvodný návrh obsahoval návrh článku 19, ktorý členským štátom umožňoval odchýliť sa od ustanovení smernice týkajúcich sa tlače a audiovizuálnych médií, pokiaľ by to bolo nevyhnutné na zosúladenie základných práv jednotlivcov na súkromie a slobodu prejavu. Tento návrh bol dvakrát zmenený a doplnený návrhmi Komisie KOM(92) 422 v konečnom znení z 15. októbra 1992 a KOM(95) 375 v konečnom znení z 18. júla 1995.

27 Pozri rozhodnutie o spoločnej pozícii prijaté Radou na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (C4-0051/95 – 00/0287(COD)) (Ú. v. ES C 166, 1995, s. 105).

28 Výnimka zahŕňa aj spracovanie osobných údajov na účely umeleckého alebo literárneho vyjadrenia, ktoré nie sú relevantné v kontexte konania vo veci samej: pozri bod 10 vyššie.

29 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 56).

30 Rozsudok zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, body 58 až 61).

51. Ciele sledované predmetným zverejnením predstavujú skutkové okolnosti, ktorých posúdenie nespadá do právomoci Súdneho dvora. Za týchto okolností by Súdny dvor mal pri výklade článku 9 smernice 95/46 poskytnúť vnútroštátnemu súdu potrebný rámec na vykonanie tohto posúdenia. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „súd v Štrasburgu“), ktorá vykladá príslušné ustanovenia EDĽP (články 8 a 10), poskytuje určité užitočné usmernenia.

52. Súd v Štrasburgu pri výklade článku 10 EDĽP konštatoval, že „expresívna činnosť vytvorená užívateľmi na internete poskytuje bezprecedentnú platformu pre výkon slobody prejavu“ a že uverejňovanie správ a komentárov na internetovej stránke predstavuje žurnalistickú činnosť.³¹ Tento súd opakovane uznal rozhodujúcu úlohu médií pri uľahčovaní a posilňovaní práva verejnosti prijímať a šíriť informácie a myšlienky.³² Uznal tiež, že funkcia vytvárania rôznych „platformiem pre verejnú diskusiu sa neobmedzuje na [konvenčnú] tlač... Vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú zohráva internet pri zlepšovaní prístupu verejnosti k spravodajstvu a uľahčovaní šírenia informácií... funkcia blogerov a populárnych používateľov sociálnych médií sa môžu priradiť k [úlohe] ‚verejných kontrolórov‘, pokiaľ ide o ochranu poskytovanú článkom 10 [EDĽP]“³³.

53. Zdá sa mi preto jasné, že osoba, ktorá sa zaoberá tým, čo sa nazýva „občianska žurnalistika“ prostredníctvom zhromažďovania a šírenia informácií s cieľom sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo nápady, môže byť považovaná za osobu, ktorá spracúva osobné údaje na žurnalistické účely v zmysle článku 9.³⁴

54. Z toho vyplýva, že nesúhlasím s vyjadreniami Českej republiky a Portugalska v rozsahu, v akom tvrdia, že žurnalistika vždy nevyhnutne obsahuje určitý stupeň formalizmu a profesionálnych postupov alebo kontroly. Aj keď to mohlo byť v minulosti všeobecne tak, pokrok technológie a meniace sa spoločenské návyky dnes neumožňujú obmedziť pojem žurnalistika na regulovanú profesiu.³⁵

55. Z toho však v žiadnom prípade nevyplýva, že *akékoľvek* zverejnenie informácií týkajúcich sa identifikovateľnej osoby prostredníctvom konkrétneho publikovaného materiálu na internete je kvalifikované ako žurnalistika, a teda spadá pod výnimku stanovenú v článku 9 smernice 95/46. Toto ustanovenie je kategorické v tom, že žurnalistická výnimka sa uplatňuje iba v rozsahu potrebnom na zosúladenie práva na súkromie s pravidlami upravujúcimi slobodu prejavu a že spracovávanie údajov sa musí uskutočňovať *výlučne* na účely žurnalistiky.

56. Kde by mala byť potom urobená deliaca čiara?

57. Pripomínam, že článok 9 smernice 95/46 ukladá povinnosť nájsť rovnováhu medzi týmito dvoma protichodnými základnými právami – ochranou súkromia a slobodou prejavu – priamo členským štátom. Súdny dvor však môže a musí poskytnúť potrebné usmernenia na zabezpečenie riadneho a jednotného uplatňovania zásad stanovených normotvorcom EÚ pod podmienkou preskúmateľnosti vnútroštátnymi súdmi. Navrhujem použiť nasledujúci prístup.

31 Rozsudok ESLP, 16. júna 2015, Delfi AS v. Estónsko [GC] (CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, § 110 a tam citovaná judikatúra a § 112).

32 Rozsudok ESLP, 8. november 2016, Magyar Helsinki Bizottság v. Maďarsko (CE:ECHR:2016:1108JUD001803011, § 165 a tam citovaná judikatúra).

33 Rozsudok ESLP, 8. november 2016, Magyar Helsinki Bizottság v. Maďarsko (CE:ECHR:2016:1108JUD001803011, § 166 a § 168).

34 Pozri poznámku pod čiarou 30 vyššie.

35 Pozri noviny *The Guardian* „The rise of citizen journalism [Vzostup občianskej žurnalistiky]“, 11. jún 2012. Noviny *The Financial Times* určili ako ich „osobu roka“ 2017 Susan Fowler, mladú americkú ženu, ktorá poukázala na sexuálne obťažovanie v Uberi tím, že zverejnila svoje skúsenosti v podobe blogu a inšpirovala ženy, aby sa vyjadrili. Ani pred dobou internetu sa žurnalistika vo formálnom zmysle neobmedzovala na konkrétnu profesiu. Preto napríklad samizdat, utajovaný systém v ZSSR a v jeho satelitných krajinách, ktorým bola literatúra tlačená a distribuovaná súkromne s cieľom obísť vládnu cenzúru, umožňoval obyčajným ľuďom vyjadriť svoje názory.

58. V prvom rade by v každom konkrétnom prípade mal vnútroštátny súd preskúmať, či spracované údaje mali obsah, ktorý mohol „sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky“ v rámci testu uvedeného v rozsudku vo veci Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia³⁶. Predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje dostatočný materiál na to, aby tento súd mohol určiť, či videozáznam pána Buividsa splnil tento test. Vnútroštátnym súdom prináleží, aby vykonali potrebné dodatočné skutkové zisťovanie.³⁷ V prípade, že by žiaden takýto potrebný obsah neexistoval, videozáznam by v žiadnom prípade nespadal pod žurnalistickú výnimku uvedenú v článku 9 smernice.

59. V druhom rade by vnútroštátny súd mal určiť, či bolo spracovanie predmetných osobných údajov vykonané *výlučne* na žurnalistické účely. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa uvádza, že pán Buivids pri robení a zverejňovaní videozáznamu neuviedol svoj zámer. V priebehu pojednávania pred Súdny dvorom však bolo uvedené, že si želal odhaliť nezákonné konanie zo strany polície (klasický cieľ dobrej publicistickej žurnalistiky). Je opäť na vnútroštátnom súde, ktorý jediný zisťuje skutkový stav veci, aby určili, či to bol účel pána Buividsa a či to bolo jeho jediným účelom. Prítomnosť ďalších prvkov (napríklad viera v skutočné právo na nasnímanie a zverejňovanie videozáznamov polície len preto, že sú štátni zamestnanci, alebo jednoducho voyerizmus) by znamenala, že kritérium „výlučne na žurnalistické účely“ nebolo splnené. Z tohto dôvodu by sa výnimka podľa článku 9 neuplatňovala.

60. V treťom rade sa vnútroštátny súd bude musieť vysporiadať s požiadavkou, aby výnimky podľa článku 9 z bežných požiadaviek smernice o ochrane osobných údajov boli prípustné „iba vtedy, ak sú nevyhnutné pre uvedenie práva na súkromie do súladu s nariadeniami [predpismi – *neoficiálny preklad*], ktorými sa riadi sloboda prejavu“ (kurzívou zvýraznila generálna advokátka). Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že výnimky a obmedzenia práva na ochranu osobných údajov zaručené podľa článku 8 Charty sa musia uplatňovať iba v rozsahu, v akom je to striktné nevyhnutné, a musia sa vykladať reštriktívne.³⁸

61. V EDLP neexistuje rovnocenné ustanovenie s článkom 8 Charty (ochrana osobných údajov). Vo svojej judikatúre súd v Štrasburgu prirovnal toto základné právo k právu na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručenému článkom 8 EDLP, pričom ho považuje za konkrétnejšie vyjadrenie práva na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov.³⁹ Rozhodnutia tohto súdu týkajúce sa vyváženía článkov 8 a 10 EDLP teda poskytujú rámec na zosúladienie základných práv na ochranu osobných údajov a slobodu prejavu: povinnosť uložená článkom 9 smernice 95/46.

62. Pokiaľ ide o vyvažovanie, ktoré musia vnútroštátne orgány (a následne vnútroštátne súdy) vykonať s cieľom zosúladiť tieto dve práva, súd v Štrasburgu konštatoval, že práva podľa článkov 8 a 10 EDLP majú rovnakú dôležitosť.⁴⁰ Príslušné kroky boli teda doteraz definované ako: (i) posúdenie prispenia k diskusii vo verejnom záujme; (ii) posúdenie stupňa známosti dotknutej osoby; (iii) posúdenie predmetu správy; (iv) posúdenie predchádzajúceho správania dotknutej osoby; (v) preskúmanie obsahu, formy a dôsledkov zverejnenia, a (vi) zohľadnenie okolností, za ktorých boli informácie získané.

36 Rozsudok zo 16. decembra 2008 (C-73/07, EU:C:2008:727); pozri bod 48 vyššie.

37 Vzhľadom na to, že návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný Najvyšším súdom, môže sa ukázať nevyhnutné postúpiť vec nižšiemu súdu na účely vykonania dodatočných skutkových zistení.

38 Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428, body 28 a 29 a tam citovaná judikatúra).

39 Rozsudok ESLP, 27. jún 2017, Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy v. Fínsko [VK] (CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, § 8 až § 28). Pôvod tohto prípadu je založený na skutkových okolnostiach, ktoré viedli k rozsudku Súdneho dvora zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727). Na súde v Štrasburgu začalo konanie na základe žaloby č. 931/13. Štvrtá sekcia daného súdu vydala rozsudok 21. júla 2015. Žiadosti žalobcu o postúpenie veci veľkej komore bolo vyhovené 14. decembra 2015 a táto komora rozhodla 27. júna 2017.

40 Rozsudok ESLP, 16. jún 2015, Delfi AS v. Estónsko [VK] (CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, § 139).

63. Pri určovaní, či sa zverejnenie, ktoré odhalilo prvky súkromného života, tiež týkalo aj otázky verejného záujmu, daný súd zohľadnil význam danej otázky pre verejnosť a povahu zverejnených informácií. Okrem toho verejný záujem zvyčajne súvisí so záležitosťami, ktoré sa dotýkajú verejnosti do takej miery, že sa o ne môže legitímne zaujímať, ktoré pútajú jej pozornosť alebo ktoré sa jej týkajú vo významnej miere, najmä preto, že ovplyvňujú blaho občanov alebo život komunity.⁴¹ Súd v Štrasburgu konštatoval, že riziko porušenia, vykonávania a požívania ľudských práv a slobôd, najmä práva na rešpektovanie súkromného života, ktoré predstavuje zverejnenie a šírenie na internete, je určite vyššie ako riziko vyplývajúce z vydávania tlačových správ staromódnu technológiou, akou je tlač.⁴²

64. V prejednávanej veci nie sú informácie predložené Súdnemu dvoru v návrhu na začatie prejudiciálneho konania podrobné. Vnútroštátny súd uvádza, že videozáznam pána Buividsa nezaznamenáva žiadne aktuálne správy ani protiprávne konanie zo strany polície a nenaznačuje, že ktorýkoľvek z policajtov identifikovaných vo videu je verejne známou osobou. Nie sú v ňom uvedené žiadne informácie o predchádzajúcom správaní sa žiadnej z dotknutých osôb. Predmetom videa sa javí výlučne to, že pán Buivids bol v priestoroch policajnej stanice v súvislosti s priestupkovým konaním, ktoré sa ho týkalo. Pán Buivids nasnímal videozáznam otvorene, ale neinformoval dotknuté osoby (policajtov) o konkrétnom účele natáčania. Na pojednávaní potvrdil, že nezískal výslovný súhlas ani na natáčanie, ani na následné zverejnenie na internete.

65. Je zrejmé, že pán Buivids tým, že zverejnil svoj videozáznam na internetovej stránke, porušil základné právo na ochranu súkromia dotknutých osôb. Neuskutočnil žiadne kroky na zmiernenie rozsahu tohto porušenia napríklad tým, že by pred uverejnením videa rozptýlil alebo zamaskoval tváre alebo pozmenil ich hlasy.

66. Na základe obmedzeného množstva informácií, ktoré má k dispozícii Súdny dvor, sa mi zdá pravdepodobné, že vyššie pomenované kritériá na posúdenie toho, či v konkrétnom prípade malo právo na slobodu informácií prednosť pred právom na súkromie a právom na ochranu osobných údajov, neboli splnené. Zdôrazňujem však, že je úlohou vnútroštátneho súdu, aby dokončil proces zisťovania skutkového stavu a na tomto základe vykonal konečné posúdenie prejednávanej veci.

67. Pre úplnosť je tiež potrebné sa zaoberať tvrdením Českej republiky, podľa ktorého činnosti spracovania údajov pána Buividsa sú zákonné podľa článku 7 písm. f) smernice 95/46. Dané ustanovenie stanovuje taxatívny a obmedzujúci zoznam prípadov, v ktorých možno spracovanie osobných údajov považovať za prípustné,⁴³ za predpokladu, že budú v prvom rade dodržané zásady týkajúce sa kvality údajov stanovené v článku 6 smernice.

68. Podľa článku 7 písm. f) spracovanie spĺňa podmienku legitímnosti, keď je nevyhnutné na účely legitímnych záujmov, ktoré plní spracovateľ údajov (v tomto prípade pán Buivids) alebo tretia strana alebo strany, ktorým sú údaje poskytnuté, a to pod podmienkou, že neprevažujú záujmy, alebo slobody a základné práva dotknutej osoby, ktoré sú chránené v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 95/46. Toto posúdenie vyžaduje zváženie dotknutých protichodných práv a záujmov.⁴⁴

69. Podľa môjho názoru prístup, ktorý Súdny dvor prijal pri výklade článku 7 písm. e) smernice 95/46 v spojení s článkom 6 ods. 1 písm. b) sa uplatňuje rovnako.⁴⁵ Článok 7 písm. f) by sa teda mal vykladať v spojení s článkom 6 ods. 1 písm. b) tejto smernice.

41 Rozsudok ESLP, 27. jún 2017, Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy v. Fínsko [VK] (CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, § 165, 166 a § 171).

42 Rozsudok ESLP, 16. jún 2015, Delfi AS v. Estónsko [VK] (CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, § 133).

43 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 104 a tam citovaná judikatúra; pozri tiež bod 105).

44 Rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 74 a tam citovaná judikatúra).

45 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 110 a tam citovaná judikatúra); pozri tiež návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v danej veci (EU:C:2017:253, bod 106).

70. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že prvostupňový súd konštatoval, že pán Buivids neinformoval dotknuté osoby o osobitnom zámere nafilmovania videozáznamu. Vzhľadom na toto konštatovanie je pravdepodobné, že aspoň dve z kumulatívnych podmienok uvedených v článku 6 ods. 1 písm. b) – že údaje musia byť „zhromaždené na špecifikované, explicitné a zákonné účely“ – neboli splnené.

71. Z toho vyplýva, že článok 7 písm. f) smernice 95/46 v tomto prípade nemožno uplatniť.

72. Nakoniec zdôrazňujem, že môžu samozrejme existovať osobitné okolnosti, keď jediný spôsob, akým môže investigatívna žurnalistika odhaľovať vážne protizákonné konanie, je prístupenie k nejakému druhu utajovanej operácie. Takáto situácia bude charakterizovaná vysokým stupňom verejného záujmu umožňujúcim vyšetrovanie a zverejňovanie (teda bude nevyhnutne zahŕňať spracovanie údajov). Napriek tomu bude vyžadovať dôkladné preskúmanie, aby sa dosiahla primeraná rovnováha medzi zainteresovanými konkurujúcimi si základnými právami. Túto chýlostivú otázku neposudzujem, pretože na základe opisu skutočností, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, zastávam názor, že sa to tohto prípadu netýka.

73. Dospela som k záveru, že ak osoba, ktorá nie je novinárom z povolania, nahrá videozáznam, ktorý zverejní na internetovej stránke, tento videozáznam môže spadať pod pojem „žurnalistické účely“ v zmysle článku 9 smernice 95/46 ak sa preukáže, že táto činnosť bola vykonávaná výlučne na takéto účely. V súlade s týmto ustanovením prináleží vnútroštátnym orgánom, aby pod podmienkou preskúmateľnosti vnútroštátnymi súdmi posúdili a zosúladiť základné právo na ochranu súkromia v súvislosti so spracovaním osobných údajov dotknutej osoby (dotknutých osôb) a základné právo na slobodu prejavu spracovateľa údajov. Pri vykonávaní testu vyvážení by tieto orgány mali zohľadniť (i) či zverejnený materiál prispel k diskusii vo verejnom záujme; (ii) stupeň známosti dotknutej osoby (dotknutých osôb); (iii) predmet správy; (iv) predchádzajúce správanie dotknutej osoby; (v) obsah, formu a dôsledky zverejnenia, a (vi) okolnosti, za ktorých boli informácie získané.

Návrh

74. Vo svetle vyššie uvedeného zastávam názor, že Súdny dvor by mal odpovedať na otázky, ktoré položil Latvijas Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko) takto:

- Činnosti ako filmovanie a nahrávanie štátnych zamestnancov vykonávajúcich prácu na ich pracovisku a následné zverejnenie videozáznamu na internete predstavuje na účely článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov spracovanie osobných údajov úplne alebo čiastočne automatickými prostriedkami.
- Ak osoba, ktorá nie je novinárom z povolania, nahrá videozáznam, ktorý zverejní na internetovej stránke, tento videozáznam môže spadať pod pojem „žurnalistické účely“ v zmysle článku 9 smernice 95/46, ak sa preukáže, že táto činnosť bola vykonávaná výlučne na takéto účely.
- V súlade s článkom 9 smernice 95/46 v každom konkrétnom prípade prináleží vnútroštátnym orgánom, aby pod podmienkou preskúmateľnosti vnútroštátnymi súdmi posúdili a zosúladiť základné práva na ochranu súkromia v súvislosti so spracovaním osobných údajov dotknutej osoby (dotknutých osôb) a základné právo na slobodu prejavu spracovateľa údajov. Pri vykonávaní testu vyvážení by tieto orgány mali zohľadniť (i) či zverejnený materiál prispel k diskusii vo verejnom záujme; (ii) stupeň známosti dotknutej osoby (dotknutých osôb); (iii) predmet správy; (iv) predchádzajúce správanie dotknutej osoby; (v) obsah, formu a dôsledky zverejnenia, a (vi) okolnosti, za ktorých boli informácie získané.